

Aquesta vegada Uzcudun no ha protestat el fall dels jutges.

Un article polític

Era necessari, altament necessari, poder sortir-se de l'atonía política que fa prop de set anys tenien—millor dit, patien—la gent d'alta cultura, els prodigiosos assagistes que cada diari i cada fulla impresa té pels casos de solemnitat per a definidors d'actituds i de situacions, malgrat que aquests comentaristes en realitat no pesin gaire en la balança política.

El comentari polític, actualment, ha adquirit una extraordinària voga. Ara, l'articulista de gran volada pot confeccionar un article polític de gran «fons», el qual fons radiqui en certa incoherència, certa nuvolositat, que és com la patina dels temps a damunt de les coses, que en fer-les fosques tenen més valor. Cal que els lectors maliciosos i intel·ligents sàpiguen llegir el què no ha escrit i el què segurament ni ha somniat. I en aquesta gimnàsia intel·lectual vol i dol. Vol dir coses grans, sense atenuacions i li dol concretar punts d'albir que demà poden resultar una gatada.

Els articles de caire transcendental dels diaris, generalment, els llegeixen l'autor i els amics dels autors. Aquests darrers per fer-hi una brometa discreta, de bon to, però que en definitiva serveix per fer-li la santíssima. Apart d'ells no els llegeix ningú més. Ni és convenient. Cadascú es troba prou preparat per dir-ne unes quantes de coses molt millors, si calgués. I això, interiorment, és una satisfacció inèdita.

Un diari, per poc que s'estimi, ha de portar el seu obligat article polític. No hi fa res que aquest article sigui una còpia dissimulada d'un altre diari, o sigui, mantes vegades, diferents reculls de diaris ben diferents. El que pesa i el que cal és que el diari doni entendre que no és una cosa amorfa, morta, sense alè vital. Tanmateix tothom prefereix els diaris d'opinió, els diaris d'idees. Això sempre fa bonic i no compromet a res. Les idees són uns fruits espirituals que varien segons l'època de la collita.

Però, què és opinió? Entre les paraules imprecises, la paraula opinió és de les més vàcuas. Perquè en el recte sentit deuria ésser la suma de parers de tots els que formen alguna collectivitat. Voler que opinió sigui el què es parla en al cafè, al carrer, o a l'entitat política, és igual que intentar encabir en una xicra tota l'aigua de la mar.

I si no és així equivocada la opinió, com podem controlar-la? Es diu: S'ha creat un estat d'opinió en aquest sentit... Quasi bé sempre, aquesta creació és una cosa artificial, fora de lloc i que no respon a una realitat. Quant més, respon a les conveniències d'uns, els més pocs. No hi ha res més fràgil, més trencadís que els estats d'opinió, creats sense una sòlida garantia de llibertat.

En tota la premsa d'Espanya, i d'una manera especialíssima, en la madrilenya, s'ha fet una veritable revolució. Les declaracions del Cap del Govern els ha produït una alegria incontrolable que els ha fet llençar les campanes al vol. Repic de Pasqual! L'anunci d'una propera normalitat—no hi som ara en una vertadera normalitat?—els ha fet perdre els estreps.

Suposem que el general Primo de Rivera es deu haver fet un panxó de riure de la tan acusada meridionalitat nostra. Cal només el simple anunci d'unes eleccions parcials als Municipis i a les Diputacions provincials, perquè ja tothom—fins els que es fan el desmenjat—ja tregui del recó dels mals endressos tota aquella munió de martingales que els feien aptes per aspirar—dins la vella política—a ocupar un lloc en el Municipi o a la Diputació. Un dejuni tan prolongat no ha produït l'astènia sinó una voracitat formidable.

Hi ha un diari que publica l'opinió de cada un dels antics polítics sobre a qui reconeixen mèrits suficients per encarregar-se, el dia de demà que s'els faci el present de la governació del país. Cap de ells ha donat noms concrets. Han contestat per una «boutade» o simplement per medi d'amfibologies. I és que en el fons, cadascú d'ells només s'ha trobat apte ell mateix.

Ens sembla que ens calen set anys més de Dictadura per fer-nos ciutadans aptes. Ara com ara, no en som.

J. SELVAS CARNÉ

El subsidi a les famílies nombroses

La Caixa de Pensions ha organitzat un servei gratuït per la tramitació dels expedients de sollicitud i pagament dels dits subsidis. Tenen dret al subsidi de famílies nombroses, els pares de famílies obreres que viuen exclusivament d'un jornal i que no disfruten un ingrés anual superior a sis mil pessetes, tenint al seu càrrec vuit o més fills.

L'import de aquests subsidis és proporcional al número de fills, corresponent a les famílies de 8 fills 100 pessetes anuals; a les de 9 fills 150 pessetes, a les de 10, 200; a les de 11, 250; a les de 12, 300; a les de 13, 275; a les de 14, 500; a les de 15, 600; a les de 16, 700; a les de 17, 850; i a les de 18 fills o més 1.000 pessetes anuals.

Els interessats poden acudir a la sucursal de la Caixa de Pensions a la nostra ciutat.

EL DIA: Teléfon 342

DEL PAISATGE INTERNACIONAL

La nova Xina

L'últim dissabte de 1929, el govern nacionalista de Nankín va publicar una nota en la qual deia que a tots els estats que disposen de la pròpia sobirania, tant els estrangers com els indígenes estan sota la jurisdicció dels tribunals nacionals. Durant vuitanta anys, la Xina ha estat opresa per un sistema d'extraterritorialitat que ha impedit els governs xinesos d'exercir els seus poders judicials sobre els estrangers, i com que quant més durarà aquest estat de coses més temps trigaria la Xina a exercir la seva plena sobirania, el govern de Nankín decidí i declarà que a partir del primer dia del primer mes del dinovè any de la República (1 de gener de 1930) tots els estrangers que a la Xina disfrutin del dret d'extraterritorialitat restaran subjectes a les lleis, ordres i disposicions degudament promulgades pels governs Central i Socials de Xina.

Anterior a aquesta declaració que fins ara no ha passat d'aquest estat, s'havien tingut unes converses entre els governs interessats i en les quals s'havia acordat d'esperar el primer d'aquest any per parlar seriosament de l'abolició dels drets d'extraterritorialitat. La nota xinesa sembla doncs, que no té altra pretensió que la de fer memòria.

De les tres principals potències interessades en l'afar, França, Estats Units i Anglaterra, és aquesta última la que sembla que té l'esperit més ben disposat a entaular les negociacions pràctiques per arribar a la derogació d'aquells tractats. Així ho fa constar la nota anglesa adreçada al ministre xinès C. T. Wang.

L'actitud de França en aquesta qüestió es basa en el tractat de Tientsin de 1858, el qual només pot ésser revocat per l'expressa voluntat de França. De totes maneres França no refusa a entrar en negociacions per l'abolició dels "tractats iniguals" sempre que es facin segons els mètodes ortodoxes de negociació i per un govern xinès d'estabilitat garantida. Aquestes prèvies condicions franceses, demostren que França encara no s'ha adonat ben bé que l'hora d'afluixar, si no de perdre, ja ha arribat.

Els EE. UU., seguint la seva norma, manté una actitud intransigent.

Al Departament d'Estat es creia que la nota xinesa no afectaria els «drets» nord-americans i que les activitats dels tribunals nord-americans a Xina, conti. Varien.

Encara que aquests «drets», de

(Segueix a la pàgina 3)

Manifest de l'Esquerra Republicana

Salutació d'Any nou

En començar l'any 1930, l'Esquerra Republicana inicia la seva actuació. Aquesta nova força popular representa la coincidència de diversos grups republicans en els principis bàsics de la moderna democràcia i en l'apreciació dels problemes especials del nostre temps i del nostre poble.

Hem cregut que a la coincidència en els principis ideològics i en sentiments terrals ha de correspondre una coordinació de l'activitat pública. Per això el Partit Republicà Català, l'Acció Republicana i els federals, que s'han volgut sumar a la nostra iniciativa, tot mantenint les respectives característiques i la personalitat pròpia, han decidit la creació d'un Consell de delegats, que enllaci els grups diversos i que dirigeixi, sempre que calgui, l'acció conjunta.

Els punts de coincidència que permeten d'establir aquesta conjunció i que formen, per tant, l'ideari de l'Esquerra Republicana, són:

En l'ordre polític, la llibertat individual i col·lectiva, la democràcia com a sistema, la República com a forma de Govern, la voluntat de cada poble com a criteri per a l'estructuració dels Estats.

En l'ordre social, la transformació profunda del règim de la propietat i del treball en el sentit de la justícia, de la igualtat i de la dignitat humana; la subordinació dels interessos econòmics individuals o fragmentaris als interessos generals de la collectivitat; l'acceptació de les reformes que han estat implantades en els més avançats Estats democràtics i de totes

les altres que l'evolució de la societat faci possibles.

En l'ordre moral, el respecte i la garantia de la consciència i el pensament humans; l'ensenyament liberal o laic; l'escola igual o única; la separació entre l'estat i les Esglésies; l'afirmació dels sentiments patriòtics juntament amb la condemna dels xovinismes i dels odis de raça.

En l'ordre concret dels problemes del nostre poble, l'amor a les seves glòries característiques, la reconeixença de la seva personalitat, la facultat de regir-se democràticament i de disposar dels seus destins històrics; el cultiu de les relacions de cordialitat i de cooperació pràctica amb els homes i els grups que en les altres terres mantinguin els mateixos principis essencials.

Aquest és el nostre ideari d'homes d'esquerra. Aquests són els nostres sentiments d'homes d'un poble. Hem realitzat l'acte que considerem necessari, i hem dit les paraules que creiem oportunes.

Amics: bon any tingueu vosaltres i els vostres. Bon any tinguin a casa nostra i en tot el món, les idees de llibertat humana i els sentiments de justícia social.

Pel Partit Republicà Català.—Marcellí Domingo, Lluís Companys, R. Noguer i Comet.

Per Acció Republicana.—A. Rovira i Virgili, Leandre Cervera, Mació Mallol.

Per la Junta Municipal de Barcelona del Partit Federalista.—Enric B. de Quirós, J. Candol, J. Guilerà.

ELS ESPORTS

La Federació encara no ha fallat

Malgrat ésser anunciat que ahir es fallaria definitivament el cas del Manresa, no fou així. El Comitè d'Apel·lació no va poder resoldre res per no haver comparegut a la reunió un dels tres individus que l'integren; el senyor Humet, delegat del Badalona.

Per avui torna ésser convocat el mateix Comitè, i hom diu que de la reunió de la nit, en sortirà el fall tan esperat.

L'equip que desplaçarà el Manresa a Sant Boi

Demà és desplaçarà el primer equip del Manresa a Sant Boi per jugar contra el titular de la dita localitat, el partit corresponent del torneig «Trofeu La Nau dels Esports».

L'equip que presentarà el Manresa serà el següent:

Corrons, Martí I, Ramon, Tort, Martí II, Delgado, Galobart II, Pequerul, Serra, Codina, Balaguer.

Suplent: Conesa.

Els socis que desitjin acompanyar l'equip tindran lliure entrada al camp.

Els jugadors marxaran pels F. C. Catalans en el tren que surt a les 12'36 del baixador del cañer Guimerà.

Uzcudun veu a Von Porat

Al Madison de Nova York, Pauli Uzcudun ha vençut per punts a Von Porat.

Aquesta és la segona vegada que el basc venç al noruec.

El lector trobarà en les darreres informacions, els detalls del combat.

Excursió i esports de neu

El Centre excursionista Montserrat demà efectuarà la primera excursió d'hivern amb pràctiques de ski a La Molina.

A les 4 del matí es reuniran els excursionistes a l'església de Sant Pere Màrtir.

A les 4'30 sortida de Manresa.